

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Urtos/8/2019
Identifikačné číslo spisu:	7019200456
Dátum vydania rozhodnutia:	06.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7019200456.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci odsúdeného D. P., pre zločin vraždy podľa § 140 ods. 1 českého Trestného zákonníka, v konaní o podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vykonávaného na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/36/2018 z 20. februára 2019, na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2019 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného D. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8Ntc/21/2019 z 5. septembra 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8Ntc/21/2019 z 5. septembra 2019.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1 Trestného zákona návrh odsúdeného D. P., nar. XX. T. XXXX v O., trvale bytom S. nad W., M. XX/XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach uznesením, sp. zn. 8Ntc/21/2019 z 5. septembra 2019 podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zák. č. 549/2011 Z. z.“) s poukazom na § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, návrh odsúdeného D. P. o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Prahe, Česká republika, sp. zn. 4T/72/2010 z 21. decembra 2010 v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, Česká republika, sp. zn. 7To/14/2011 z 1. marca 2011, právoplatným toho istého dňa, uznaného rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/36/2018 z 20. februára 2019, právoplatným 16. apríla 2019, zamietol (č. l. 35 a nasl.).

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas odsúdený D. P. sťažnosť (č. l. 33, č. l. 40 spisu).

V písomných dôvodoch sťažnosti odsúdený uviedol, že Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ilava, v ktorom odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, pre absenciu hodnotenia z Českej republiky, kde odsúdený pôvodne vykonával trest odňatia slobody, nemal o odsúdenom z Českej republiky žiadne informácie. V hodnotení odsúdeného slovenským ústavom je preto uvedené, že sa podmienčne prepustenie neodporúča. Krajský súd by si mal opätovne vyžiadať hodnotenie odsúdeného. Odsúdený nikdy nebol počas výkonu trestu odňatia slobody potrestaný, ale vždy len pozitívne hodnotený a vždy pracoval. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a odsúdeného podmienčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu.

Sťažnosť odsúdeného bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložená Krajským súdom v Košiciach dňa 18. októbra 2019.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou - odsúdeným D. P. podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a zistil, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď návrh odsúdeného zamietol, a preto sťažnosť odsúdeného D. P. vyhodnotil Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nedôvodnú.

Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie, vrátane podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin, alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdennej na doživotie, môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 415 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí.

Podmienčné prepustenie je trestnoprávnym inštitútom, ktorý sa realizuje na základe návrhu oprávnenej osoby (§ 415 ods. 1 Trestného poriadku) pri splnení formálnych podmienok (zákonom ustanovená doba povinnosti vykonať určitú časť trestu odňatia slobody) a materiálnych podmienok (správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody a pozitívna prognóza vedenia riadneho života v budúcnosti) ustanovených Trestným zákonom.

Ad1) Pokiaľ ide o formálnu podmienku, rozhodujúcim kritériom z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmienčnom prepustení podľa § 66 a nasl. Trestného zákona je právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia, ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 a § 11 Trestného zákona (rozhodnutie č. 13 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2016). Pri právnej kvalifikácii podľa uznaného rozhodnutia (zločin vraždy podľa § 140 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky) ide o úmyselný trestný čin s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov (trestná sadzba 10 až 18 rokov). Ide teda o obzvlášť závažný zločin (§ 11 ods. 3 Trestného zákona) a nie o zločin ako uviedol krajský súd, čomu zodpovedá lehota pre podmienčné prepustenie podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona po výkone 3/4-ín uloženého trestu odňatia slobody, ktorá plynie od 29. augusta 2010 (č. l. 13 spisu) v spojení s uznesením o započítaní väzby (č. l. 55 pripojeného spisu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/36/2018).

Podmienka výkonu troch štvrtín z uloženého trestu odňatia slobody u odsúdeného, t. j. 90 mesiacov z trestu odňatia slobody 10 rokov (120 mesiacov), napriek uvedenému nesprávnemu právnemu posúdeniu

dotknutého trestného činu (teda nie zločinu, ale obzvlášť závažného zločinu) bola u odsúdeného splnená.

Ad2) Pokiaľ ide o materiálnu podmienku, súd musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré poskytnú súdu komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože tieto okolnosti vedú ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí ústav na výkon trestu odňatia slobody. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok, týkajúcich sa možnosti podmieneného prepustenia odsúdeného na slobodu, je preto pre všeobecný súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného. Predpoklady splnenia formálnej podmienky, a to správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody a pozitívna prognóza vedenia riadneho života v budúcnosti bližšie konkretizuje aj § 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 64 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, ktoré upravujú v týchto súvislostiach hodnotenie ústavu, ktoré si všeobecný súd vyžiada k návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného. Všeobecný súd, ktorý o takomto návrhu rozhoduje, nemá vo vzťahu k zisteniu splnenia tej materiálnej podmienky, ktorá súvisí so správaním odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a prognózy vedenia riadneho života, v podstate iné rozhodujúce dôkazy ako tie, ktoré mu predostrie ústav, ktorý má možnosť poznať jeho každodenný život, fungovanie odsúdeného a možnosť jeho budúcej resocializácie, a práve z nich je potom pri svojom rozhodnutí povinný vychádzať.

V konkrétnej veci odsúdeného to vo svojich dôsledkoch znamená, že riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava vo svojom hodnotení z 12. júla 2019, i keď nepochybne vyzdvihol i pozitívne črty správania odsúdeného v ústave, uviedol na neprospech odsúdeného, že resocializačná prognóza je vzhľadom na stredné riziko sociálneho zlyhania hodnotená ako menej priaznivá a neodporúča odsúdeného podmienené prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody (č. 1. 12 spisu). Riaditeľ ústavu poukázal na užívanie návykových látok odsúdeným, neisté sociálne zázemie a kritický postoj odsúdeného k spáchanému trestnému činu.

Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava pri svojom hodnotení vychádzal nielen z pôsobenia odsúdeného v tunajšom slovenskom ústave, ale aj z vyžadanej hodnotiacej správy Vězeňské Služby České republiky z 21. mája 2019, na ktorú slovenský súd prihladol. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto v tomto smere nevzhládol dôvod spochybňovať záver hodnotenia ústavu a nemožno mu v tomto smere nič vyčítať a nebol dôvod vyžadovať si dodatočnú, resp. ďalšiu hodnotiacu správu na odsúdeného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na ťarchu odsúdeného aj na povahu spáchanej trestnej činnosti, keď trestná činnosť smerovala proti telesnej integrite poškodeného s kuchynským nožom o dĺžke čepele cca 19 cm a hoci nemožno paušálne dospieť k záveru, že u odsúdených s charakterom takejto trestnej činnosti podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neprichádza do úvahy, nemožno abstrahovať (odmyslieť si) skutočnosť, že s ohľadom na túto povahu trestnej činnosti bude splnenie materiálnej podmienky, t. j. že bude odsúdený D. P. viesť riadny život, skôr veľmi výnimočné. Zároveň na ťarchu odsúdeného je aj skutočnosť, že odsúdený je zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, na ktorú skutočnosť musel súd podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona prihliadnuť.

Vzhľadom na vyššie uvedené nesplnenie obligatórnej materiálnej podmienky a to že „odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život“ podľa § 66 ods. 1 Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre iný záver ako ho vyslovil Krajský súd v Košiciach.

Záverom Najvyšší súd Slovenskej republiky sumarizuje, že hoci krajský súd správne zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, mal postupovať s poukazom na ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 67 ods. 1 Trestného zákona (nie podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona) a nakoľko išlo o formálno-právne pochybenie spočívajúce v nesprávnej právnej aplikácii vyššie uvedených ustanovení Trestného zákona, Najvyšší súd Slovenskej

republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil výlučne z tohto dôvodu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a rozhodol vo veci sám tak, že návrh odsúdeného D. P. o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol postupom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1 Trestného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.